

Boligselskaberne, maa det ogsaa kunne være det til private, men der er den Forskel, at naar der opføres kommunale Bygninger, udlejes de, jeg tror, jeg kan sige for næsten alle Byers Vedkommende, med ret store Tab for Kommunerne, Kommunerne faar ikke nær den Kapital, de indskyder i saadanne Ejendomme, forrentet, og man kan ikke ret vel tænke sig, at private skulde opføre Lejligheder med det Formaal at tabe Penge ved at udleje dem, men det tror jeg i Virkeligheden vil blive Følgen.

Naar der nu er saa stor Mangel paa Lejligheder, som der er, tror jeg nok, at Huslejeloven har nogen Betydning. Jeg tror, at den har skadet meget ved at afholde de private fra at tage fat, thi som Forholdet er, koster Reparationerne paa Ejendommene mindst 100 pCt. mere end tidligere, og vi maa heller ikke forglemme, naar vi ser paa denne Sag, at Pengenes Værdi er sunket med omtrent det halve, og den Forhøjelse, der er sket i Huslejen, staar ikke i noget rimeligt Forhold til, hvad Reparationerne er steget, og heller ikke i Forhold til, at Pengene er sunket saa meget i Værdi. Det er derfor min Overbevisning, at det vil blive vanskeligt at faa de private til at tage rigtig fat, saa længe den nuværende Huslejlov eksisterer, thi det er givet — det tror jeg, vi kan blive enige om —, at den billigste Maade at faa bygget paa er, hvis de private bygger. Jeg har en Del Erfaring, og jeg tror, der er mange, der ser paa det som jeg, at det er ikke billigt at lade Kommunerne bygge, det koster mere, end naar private bygger, det kan ikke være anderledes.

Det foreliggende Lovforslag skulde ikke alene afhjælpe Bolignøden, men ogsaa Arbejdsløsheden. Jeg er nu ikke saa sikker paa, at dette Lovforslag med den nuværende Lovgivning vil afhjælpe Arbejdsløsheden, saa at den vil gaa ned paa lavere Tal end dem, vi staar paa i Øjeblikket. I den By, jeg er fra, har vi i hvert Fald meget vanskeligt ved at skaffe Arbejds-kraft til det kommunale Byggeri, det har ikke alene været vanskeligt, det har været helt umuligt. Jeg tror derfor ikke, at der bliver nogen Mulighed for at bringe de arbejdsløses Antal stort længere ned end nu, i hvert Fald ikke saa længe den nu-gældende Arbejdsløshedslov eksisterer.

Til selve Lovforslaget skal jeg kun gøre et Par Bemærkninger. Den ærede sidste Taler (Jørgen Berthelsen) talte om, at det i § 1 fastsatte Tidspunkt, 1. November 1919, var noget tidligt, og deri

kan jeg give det ærede Medlem Ret. Jeg mener ogsaa, at det er en Nødvendighed, at Fristen forlænges, der er ikke lang Tid til 1. November, og da det som bekendt tager nogen Tid, forinden de forskellige Andragender bevilges fra Ministeriet, mener jeg, at det er nødvendigt, at vi forlænger den omtalte Frist. — § 2 fastsætter Statstilskuddets Størrelse og bestemmer, at det kommer til at staa i samme Forhold for Opførelse af kommunale Boliger og andre kommunale Arbejder. — Til § 3 vil jeg gerne gøre et Par Bemærkninger. Den ærede sidste Taler nævnedes noget om, at det ikke var heldigt, at Bestemmelserne for privates Vedkommende er begrænsede til Ejendomme med to Lejligheder. Det vil jeg give det ærede Medlem fuldkommen Ret i. Tænk Dem en Familie med 4—6 Børn, hvorledes skulde den kunne nøjes med 2 Værelser? Det er jo ganske ugørligt. Men en anden Bestemmelse er der her, som jeg ikke rigtig forstaar, nemlig den: „til Brug for den mindre bemidlede Del af Befolkningen“. Det er vist noget vanskeligt at fortolke. Meningen er dog vel, at naar der skal opføres Bygninger, maa de komme alle til gode, og man kan ikke let sondre mellem, om en Mand er mere eller mindre bemidlet. Den Mand, der har en stor Børneflokk, vil det vistnok selv om han ikke just kan henregnes til de allermindst bemidlede, ofte være nødvendigt at skaffe en Lejlighed end f. Eks. en Familie, som ingen Børn har, selv om den kan siges at være mindre bemidlet.

Jeg mener ogsaa, at det er en Fordel ved Loven, at der skal tages Hensyn ikke alene til Ejendomsskyldværdien, men ogsaa til Anskaffelsesprisen. Det er nemlig ganske givet, at naar Vurderingsmændene skal vurdere en saadan Ejendom, tager de Hensyn til, hvad den er værd i Handel og Vandel, men det er jo ikke sikkert, at de kommer op paa det Beløb, som den virkelig har kostet. Jeg mener derfor, at det er overordentlig heldigt, at der er tilføjet „Anskaffelsesprisen“, saaledes at der bliver Mulighed for at faa Ejendommen vurderet til det, den virkelig har kostet.

Med disse faa Bemærkninger skal jeg tillade mig at anbefale Forslaget til hurtig Fremme, og jeg haaber, ligesom den ærede sidste Taler, at Udvalget maa kunne slutte sit Arbejde meget hurtigt, saaledes at Lovforslaget ikke ved Udvalgsbehandlingen skal forsinkes.